

Blogs i undervisningen

En blog (populær forkortelse af ordet weblog) er en meget simpel hjemmeside, der mest af alt ligner en dagbog eller et nyhedsbrev på nettet.

Fordelen ved blogs fremfor hjemmesider er, at bloggen er nem at lave og skrive på. Desuden kan læserne som regel kommentere på de indlæg (tekster), der er på en blog.

Hvad kan blogs bruges til i undervisningen?

Blogs kan anvendes på mange forskellige måder i undervisningen. Et af de afgørende valg i fastlæggelsen af bloggernes funktion er imidlertid lærerens rolle. Her kan man forstille sig alt fra, at læreren kan have en blog, hvor der lægges fagligt materiale og spørgsmål op, til en klasseblog, som er helt elevstyret med meget lav lærerdeltagelse. I den forbindelse er det vigtigt at gøre sig klart, hvad man som lærer *primært* vil opnå med bloggen. Er bloggen primært et styringsredskab, et diskussionsredskab, et kommunikationsredskab, et redskab til fælles lektiehjælp eller et organ der skal skabe et godt klassemiljø.

I praksis vil der ofte være tale om blandinger mellem forskellige formål, men det er ikke altid, at det hensigtsmæssigt. Læreren skal i hvert fald gøre sig overvejelser over, hvilke konsekvenser det har at blande for mange forskellige typer. I det følgende vil forskellige former for blogs blive præsenteret. Listen er på ingen måde udtømmende, men kan forhåbentlig tjene som inspiration. For hver af blogtyperne er nogle bud på fordele og ulemper desuden anført.

Lærerblogger - Blog som en "klasse side" eller "fagside"

I denne type blog har læreren sin egen blog, hvor undervisningsstoffet uddybes, der gives eksempler og linkes til andre hjemmesider eller filer. Lærerstyringen er høj, og eleverne forventes kun at bidrage med kommentarer på bloggen.

Fordelen ved denne type blogs er, at den bringer undervisningen ud af klasserummet og kan være med til at inspirere eleverne. Samtidig kan den bidrage med overblik og struktur.

Ulempen er, at det kræver en del vedligeholdelse. Desuden (med)engagerer en sådan blogtype ikke nødvendigvis eleverne i særlig høj grad.

Blog som et diskussionsredskab

En blog kan også bruges som et elektronisk redskab til at styre og skabe diskussioner i undervisningen – enten flere gange i et undervisningsforløb eller i et enkelt modul. På bloggen kan læreren oprette spørgsmål/debatemner, som eleverne dernæst svarer på/diskuterer virtuelt.

I forhold til ”lærerbloggen” er lærerens rolle mindre hér. Læreren sørger for at oprette spørgsmål/debatter (som der i større eller mindre omfang gives feedback på – jf. nedenfor), men behøver ikke umiddelbart at gøre så meget andet.

Fordelen ved denne blogtype er, at den kan stimulere debat og diskussion, både i og uden for undervisningen. Desuden kan det med 30 elever være vanskeligt altid at få alle til at sige noget i klassen, men via bloggen kan alle få en mulighed.

Som lærer bør man imidlertid gøre sig nogle overvejelser om, hvor meget man skal blande sig i de kommentarer, der kommer undervejs. Uden at ville det kan læreren let få en ”overvågningsrolle”, hvilket kan være en hæmsko for elevernes lyst til at ytre sig på bloggen. Omvendt risikerer bloggens debatter at miste seriøsitet eller simpelthen at dø ud, hvis læreren slet ikke blander sig. Man kan også overveje, om man skal gøre kommentarer/indlæg til lektiestof eller ej.

Klassebloggen – med lav lærerstyring

I denne variant har klassen og læreren i fællesskab en blog, som alle kan skrive i (alle har samme brugernavn og password). En sådan blog kan bruges til elevindlæg på bloggen, elev og/eller læreroprettede debatter, spørgsmål mv. Eleverne også lave indlæg med spørgsmål (fx til lektierne), som de andre elever og læreren kan svare på. Fordelen ved denne type blog er, at den er et fælles projekt og evt. kan skabe en følelse af et ”minicommunity” omkring bloggen, klassen og faget.

Ulempen er, at læreren i praksis kan blive ansvarlig for indholdet, hvilket kan være vedligeholdelseskrævende. Desuden skal læreren også ved denne type blog gøre sig nogle overvejelser om, hvor meget man kan/skal blande sig i bloggens kommentarer og indlæg. En meget lærerstyret (censureret?) blog kan komme til at miste sine læringskvaliteter og minde mere om undervisning med evaluering, hvorved bloggen kan miste sin community-effekt. Men omvendt skal bloggen heller ikke ”flyde over” med irrelevante kommentarer.

Endelig skal man være klar over, at alle eleverne ikke kan skrive i bloggen samtidig, hvilket begrænser bloggens brug – klassen kan fx ikke arbejde på bloggen simultant i et modul.

Klassebloggen – med høj lærerstyring

I klassebloggen med høj lærerstyring har lærer og elever også samme brugernavn og password.

Forskellen ift. ovenstående blogtype med lav lærerstyring er, at læreren i denne variant tager mere styring over, hvad der foregår og knytter bloggen meget direkte til undervisningstimerne. Bloggen kan således bruges til samme ting, men kan f.eks. også anvendes til at stille skriftlige hjemmeopgaver, som elever kan besvare på bloggen. Desuden kan læreren bruge bloggen til at lade eleverne skrive referater af dagens modul.

Fordelen ved denne type er, at læreren kan bruge bloggen meget aktivt i forhold til undervisningen. Ulempen er imidlertid, at community-effekten måske helt forsvinder.

Klassebloggen – uden lærer

Denne type blog har læreren ikke adgang til. Bloggen er elevernes, og de kan i princippet bruge den til hvad som helst. Fordelen ved denne type blogs er, at den ikke sigter på mål opstillet af uddannelsen/faget, men derimod er forankret i forhold til den lærendes egen oplevelse af meningsfuldhed. Der er således i høj grad tale om læring, som ikke nødvendigvis har med skolen at gøre. Desuden kan eleverne bruge bloggen til at stille spørgsmål, uden at læreren har en ”overvågningsrolle”.

Ulempen ved denne type blogs er, at man kan betvivle, hvorvidt den overhovedet nogensinde bliver noget. Derudover kan man spørge, om eleverne ikke allerede har netværk på Facebook eller lign., som varetager ovennævnte funktioner.

Refleksionsblog – elevens egen

I denne type blog reflekter eleven over undervisningen, forbindelser mellem fagene og egen udvikling. Bloggen er eksklusivt elevens, men kan evt. bruges i forbindelse med selvevaluering (se nedenfor). Fordelen ved denne type blog er, at den i ”et løbende dokument” kan facilitere refleksioner over egen læring. Spørgsmålet er imidlertid om eleverne reelt vil skrive i en sådan blog.

Selvevalueringsblog – med lærer

En blog kan være et godt redskab til selvevaluering. Eleven og teamkoordinatorer har adgang til bloggen, hvor eleven kun skriver, hvad eleven har lyst til – ud over krav om fokuspunkter, som lærerne måtte stille. Fordelen er at selvevalueringsprocesserne og fokuspunkter kan være nemme at følge. Ulempen kan være at eleverne skriver om irrelevante ting og private forhold, som læreren kan blive tvunget til at tage stilling til, når de er nedskrevet på bloggen.